

Sähköalojen ammattiliitto ry:n
ammattiosastoja ja työhuonekuntaa koskevat

LUOTTAMUSMIES- VAALIOHJEET

Enemmän voimaa
yhdessä

Sisällys

	Sivu
1 Yleistä	4
2 Luottamusmiehen valinta	4
3 Luottamusmiehen toimiaika	5
4 Luottamusmiehen valinta toimikauden aikana	6
5 Luottamusmiehen tehtävät	6
6 Ehdokkaiden asettaminen	6
7 Vaalitoimikunnan valinta	8
8 Vaalitoimikunnan tehtävät	8
9 Vaalien ajankohta ja tiedottaminen	9
10 Äänioikeus	9
11 Äänestyslippu (uurnaali)	10
12 Äänestäminen (uurnaali)	10
13 Postiäänestys ja tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla järjestettävä vaali	11
14 Äänestyslippujen hyväksyminen/hylkääminen	12
15 Vaalien tulos ja pöytäkirja	13
16 Vastuu ja velvoitteet	13
17 Ilmoitus luottamusmiehestä	14

Sähköalojen ammattiliitto ry:n liiton hallituksen 5.10.2017 vahvistamat luottamusmiesvaalia koskevat ohjeet. Ohjeet ovat voimassa toistaiseksi.

Lisäksi noudatetaan Sähköliiton kunkin alan työehtosopimuksessa ja sovellusohjeissa sovittuja luottamusmiesten valintaa, tehtäviä ja oikeuksia koskevia määräyksiä.

1 Yleistä

- 1.1 Luottamusmiehellä tarkoitetaan ammattiosaston valitsemaa luottamusmiehiä sekä heille valittuja varamiehiä sinä aikana, jolloin he työnantajalle annetun kirjallisen ilmoituksen mukaan hoitavat luottamusmiehen tehtäviä. "Luottamusmies" käsitteen tarkemmat määrittelyt löytyvät kunkin alan työehtosopimuksista.
- 1.2 Luottamusmiehen tulee olla Sähköalojen ammattiliitto ry:n ammattiosaston jäsen sekä asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin sen työntekijänä.
- 1.3 Mikäli tarve vaatii valitsemaan luottamusmiehen määräaikaista tai yhtä työmaata varten (rakennustyö) noudatetaan työmaaluottamusmiehen valinnassa tätä sekä muita liiton hallituksen ohjeita ja ao. alan työehtosopimuksen määräyksiä.

2 Luottamusmiehen valinta

- 2.1 Ammattiosasto tai työhuonekunta valitsee luottamusmiehet ja varaluottamusmiehet näiden ohjeiden mukaista menettelytapaa noudattaen. Luottamusmiehet valitaan parillisina vuosina, joka toinen vuosi. Ammattiosasto vahvistaa valinnat.

Jos työpaikalla, johon luottamusmies valitaan, on useamman ammattiosaston jäseniä, vastaavat osastot yhdessä luottamusmiehen valinnasta. Luottamusmiehen valinnan vahvistamisesta vastaa se ammattiosasto, jonka jäsen valittu luottamusmies on. Valinnasta tiedotetaan muille valinnasta vastuullisille ammattiosastoille.

Työpaikoilla joissa on useamman ammattiosaston jäseniä, ehdokasasettelun järjestämisestä vastaa olemassa oleva luottamusmiesorganisaatio tai työhuonekunnan valitsevat henkilöt, riippumatta siitä mitä ammattiosastoa he edustavat. Muutoin noudatetaan näissä luottamusmiesvaaliohjeissa jäljempänä olevia määräyksiä.

- 2.2 Huomioiden työehtosopimuksen luottamusmiestä koskevat määräykset, sovitaan ammattiosaston tai työhuonekunnan esityksestä paikallisesti työnantajan kanssa siitä, mihin yrityksen toimipaikkoihin tai yksiköihin valitaan luottamusmies. Tällöin tulee kiinnittää huomiota siihen, että sovitut toimialueet ovat tarkoituksenmukaisia ja kattavuudeltaan sellaisia, että ne edistävät neuvottelujärjestyksen mukaista asioiden käsittelyä. Arvioinnissa on otettava huomioon myös mm. kyseessä olevan osaston työntekijöiden lukumäärä ja luottamusmiehen mahdollisuudet tavata edustamansa työntekijät. Ellei sopimukseen päästä asia voidaan alistaa liittojen ratkaistavaksi.

3 Luottamusmiehen toimiaika

Luottamusmiehen toimikausi on kaksi (2) vuotta ja se alkaa välittömästi vaalin tuloksen tultua vahvistetuksi. Luottamusmiehen toimikausi päättyy valintaa seuraavana parillisena vuotena, kun uudet valinnat on vahvistettu ammattiosastossa.

4 Luottamusmiehen valinta toimikauden aikana

- 4.1 Luottamusmiehen erottua tehtävästään valitaan uusi luottamusmies, joka hoitaa tehtävää jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka.
- 4.2 Toimikauden aikana perustettavien uusien ammattiosastojen, työhuonekuntien tai työpaikkojen luottamusmiehet valitaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi näitä vaaliohjeita noudattaen.

5 Luottamusmiehen tehtävät

- 5.1 Luottamusmies on ammattiosaston ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n edustaja työpaikalla.
- 5.2 Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa. Luottamusmies edustaa ammattiosastoa työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yrityksen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä.

6 Ehdokkaiden asettaminen

- 6.1 Luottamusmies ja varaluottamusmiesehdokkaat asetetaan luottamusmiesvaalia varten koolle kutsutussa kokouksessa. Ehdokkaiden asettaminen voidaan myös toteuttaa ilman kokousta, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Ehdokkaalta tulee olla kirjallinen, allekirjoitettu tai muulla hyväksyttävällä tavalla varmennettu suostumus. Suostumus ehdokkaaksi voidaan antaa myös läsnäolevana ehdokasasettelukokouksessa.
- 6.2 Mikäli jo asetettu ehdokas on estynyt pätevän syyn takia olemasta ehdokkaana voi ammattiosasto/-osastot tai työhuonekunta kutsua koolle uuden ehdokkaiden asettelukokouksen tai toteuttaa ehdokasasettelun uudelleen ilman kokousta, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.
- 6.3 Ehdokkaiden kieltäytymisen tulee tapahtua kirjallisesti tai henkilökohtaisesti ammattiosaston tai työhuonekunnan kokouksessa. Sama henkilö ei voi asettua sekä luottamusmies, että varaluottamusmiesehdokkaaksi.
- 6.4 Ehdokkaiden asettelukokouksen ajasta ja paikasta päättää ammattiosasto/-osastot tai työhuonekunta. Kokouksesta on ilmoitettava ammattiosaston/-osastojen tai työhuonekunnan päättämällä tavalla vähintään viisi (5) työpäivää ennen kokousta. Jos ehdokasasettelu toteutetaan ilman kokousta, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla siitä on ilmoitettava vähintään viisi (5) työpäivää ennen sen päättymistä.

- 6.5 Kokoukset on pidettävä ensisijaisesti työpaikalla. Kaikille vaalikelpoisille Sähköalojen ammattiliitto ry:n ammattiosastojen jäsenille tulee varata mahdollisuus osallistua ehdokasasetteluun. Kaikissa asiaa koskeissa kokouskutsuissa ja ilmoituksissa on mainittava luottamusmiehen valinnasta ja ehdokkaiden asettamisesta.
- 6.6 Jos luottamusmiesvaaliin ei aseteta useampia ehdokkaita kuin on valittavia luottamusmiespaikkoja, niin vaalia ei tarvitse suorittaa. Tällöin todetaan luottamusmiesvalinnat yksimielisesti suoritetuksi.

7 Vaalitoimikunnan valinta

- 7.1 Vaalien suorittamista varten ammattiosasto/-osastot tai työhuonekunta valitsee kolme-viisi (3-5) -jäsenisen vaalitoimikunnan.
- 7.2 Ellei työpaikalla ole työhuonekuntaa, vaalien suorittamisesta huolehtii ammattiosaston/-osastojen hallituksen valitsema vaalitoimikunta.
- 7.3 Varsinainen vaalitulaisuus saa olla aikaisintaan 14 vrk:n kuluessa ehdokasasettelukokouksesta. Määräys koskee myös postivaalin taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla järjestettävän vaalin alkamisajankohtaa.

8 Vaalitoimikunnan tehtävät

- 8.1 Vaalitoimikunta suorittaa ehdokkaaksi asetettujen henkilöiden osalta arpomisen ja antaa ehdokkaille arvontajärjestyksen mukaisen numeron. Ensiksi arvotaan luottamusmiehehdokkaat alkaen numerosta 2.

Esimerkki: On asetettu kolme luottamusmiehehdokasta. Arvotaan numerot 2, 3, 4.

Edellä luetellun jälkeen asetetaan varaluottamusmiehehdokkaat ja arvotaan heille numerot.

Esimerkki: On asetettu myös kolme varaluottamusmiehehdokasta. Arvotaan ehdokkaille numerot 5, 6, 7.

- 8.2 Vaalitoimikunnan tulee huolehtia siitä, että äänestäjä voi säilyttää vaalisalaisuuden. Äänioikeutetuilla tulee olla nähtävänä arvontajärjestyksen mukainen ehdokaslista, josta käyvät selville asetetut luottamusmiehe- ja varaluottamusmiehehdokkaat ja heidän vaalinumeronsa.

- 8.3 Vaalitoimikunta vastaa ja huolehtii tiedottamisesta sekä muista vaaleihin liittyvistä käytännön toimenpiteistä.

9 Vaalien ajankohta ja tiedottaminen

- 9.1 Luottamusmiesten vaalit on suoritettava ennen ehdokkaaksi asetettujen ammattiosaston syyskokousta.
- 9.2 Työpaikoilla toimeenpantavien vaalien ajoista ja paikoista on ammattiosaston tai sen edustajan (työhuonekunta) sovittava paikallisen työnantajan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalien toimeenpanoa.
- 9.3 Vaaleista on tiedotettava äänioikeutetuille ammattiosaston jäsenille vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen vaalien alkamista ammattiosaston/-osastojen tai työhuonekunnan päättämällä tavalla. Ilmoituksista on vaalitapa huomioiden käytävä ilmi miten, milloin ja missä vaalit suoritetaan sekä ehdokkaiden nimet ja numerot arpomisjärjestyksessä.

10 Äänioikeus

- 10.1 Vaalitoimikunta tarkistaa jäsenen äänioikeuden. Äänestysluettelona tulee käyttää työnantajan laatimaa ja vaalitoimikunnan tarkistamaa, ammattiosaston jäseniä koskevaa ko. työpaikan työntekijäluetteloa.
- 10.2 Äänioikeutettuja ovat kaikki työhuonekunnan Sähköliiton ammattiosastojen työsopimussuhteessa olevat sopimusajajäsenet, joita valittava luottamusmies edustaa. Luottamusmiesvaaleissa äänioikeutettuja eivät ole jäsenmaksurästiläiset eivätkä kannatusjäsenet.
- 10.3 Vaalitoimikunta on velvollinen pitämään luetteloa äänioikeutetaan käyttäneistä jäsenistä.

11 Äänestyslippu (urnavaali)

Vaalit suoritetaan työpaikoilla tai sen välittömässä läheisyydessä lippuäänestyksenä suljetuin lipuin.

12 Äänestäminen (urnavaali)

- 12.1 Äänestystilaisuudet järjestetään työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että jokaisella äänioikeutetulla on esteetön mahdollisuus osallistua äänestykseen.
- 12.2 Vaaliaika järjestetään riittävän pitkäksi niin, että kaikilla on esteetön mahdollisuus käyttää äänioikeuttaan.
- 12.3 Äänestystilaisuuksissa on käytettävä sinetöitävää vaaliurnaa, joka ensimmäisenä äänestyspaikalla saapuvan on todettava tyhjäksi. Tarkastuksen jälkeen urna suljetaan ja sinetöidään.
- 12.4 Äänestäminen tapahtuu siten, että valitsija kirjoittaa äänestyslippuun sen ehdokkaan numeron, jota hän äänestää. Äänestäjä ei saa tehdä äänestyslippuun muita merkintöjä.
- 12.5 Äänestyksen jälkeen jäsen tuo taitetun lipun vaalitoimikunnalle. Vaalitoimikunnan jäsen leimaa tai varmentaa sen nimikirjaimillaan. Tämän jälkeen äänestäjä henkilökohtaisesti pudottaa äänestyslipun vaaliurnaansa.

13 Postiäänestys ja tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla järjestettävä vaali

- 13.1 Postiäänestyksessä tulee varmistaa äänestäjän äänioikeus ja vaalisalaisuuden säilyminen.
- 13.2 Postiäänestys järjestetään käyttämällä kahta kirjekuorta. Täytetty äänestyslippu suljetaan ensimmäiseen kirjekuoreen ja tämä sekä ilmoitus äänestäjän nimestä suljetaan ulompaan kuoreen. Tämä kirjekuori toimitetaan vaalitoimikunnalle postitse tai muulla luotettavalla tavalla.
- 13.3 Postiäänestyksen on päätyttävä niin ajoissa, että äänioikeuden jo käyttäneet voidaan merkitä vaaliluetteloon ennen vaalin toimittamisen aloittamista varsinaisella äänestyspaikalla, jos postivaalin rinnalla järjestetään urnavaali. Vaalitoimikunta leimaa tai varmentaa muulla merkinnällä äänestyslipun sisältävän kirjekuoren ja säilyttää ne avaamattomana äänestystuloksen laskeamisen alkuun.
- 13.4 Luottamusmiesten vaali voidaan suorittaa joko osittain tai kokonaan tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Päätöksen äänestystavan tarjoamisesta tekee ammattiosasto tai työhuonekunta. Vaalitoimikunnan tulee erityisesti huolehtia siitä, että tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen suoritettava äänestys voidaan toteuttaa luotettavasti vaalisalaisuus säilyttäen.

Muutoin äänestyksessä noudatetaan soveltuvin osin tämän vaaliohjeen postivaalia koskevia määräyksiä.

14 Äänestyslippujen hyväksyminen/hylkääminen

- 14.1 Äänestyslippu hylätään, mikäli siitä ei käy selvästi ilmi äänestäjän tahto tai jos lippuun on tehty asiaton merkintä tai jos lippu on leimaamaton tai varmentamaton.
- 14.2 Vaalitoimikunnan on ääntenlaskennassa noudatettava sääntöjä ja liiton hallituksen antamia vaaliohjeita. Jos äänestyslipun hyväksymisestä tai hylkäämisestä syntyy erimielisyyttä, tulee vaalitoimikunnan käsitellä ja päättää ko. äänestyslippua koskeva asia laskennan päätyttyä. Mikäli päätös aiheuttaa erimielisyyttä vaalitoimikunnan jäsenten keskuudessa tai erimielisyyden aiheuttaneilla äänestyslipuilla olisi ollut ratkaiseva merkitys vaalin lopputulokseen nähden, voi vaalitoimikunta alistaa asian osaston hallituksen ratkaistavaksi.
- 14.3 Äänten mennessä tasan vaalin tuloksen ratkaisee arpa.
- 14.4 Kaikki vaaleja koskevat asiakirjat on talletettava ammattiosaston arkistoon vähintään valintaa seuraavaan kevätkokoukseen asti siten, että ne ovat mahdollisen epäselvyyden sattuessa liiton hallituksen tai sen nimeämien liiton edustajien tarkastettavissa.
- 14.5 Kohdassa 14 annettuja ohjeita noudatetaan soveltuvin osin myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla järjestetyssä vaalissa.

15 Vaalien tulos ja pöytäkirja

- 15.1 Äänestysajan päätyttyä vaalitoimikunta laskee annetut äänet ja tekee vaalista pöytäkirjan ja vahvistaa sen nimikirjoituksillaan.
- 15.2 Vaalipöytäkirja toimitetaan ammattiosastolle ja asetetaan kopio työpaikalle nähtäväksi.

16 Vastuu ja velvoitteet

- 16.1 Ammattiosasto ja työhuonekunta sekä vaaleja varten erikseen valittu vaalitoimikunta ovat kokonaisuudessaan vastuussa siitä, että äänestys suoritetaan näiden ohjeiden mukaisesti. Jos vaalitoimitus keskeytetään, on kaikki vaaleja koskevat asiakirjat talletettava yhteisesti sovittavaan paikkaan siten, ettei mitään väärinkäytöksiä pääse tapahtumaan.
- 16.2 Mikäli työpaikoille valittu luottamusmies toimii vastoin keskusjärjestön, liiton tai ammattiosaston sääntöjä ja menettelytapoja, edustajiston päätöksiä tai voimassa olevia työehtosopimuksia, voi liiton hallitus tällaisessa tapauksessa velvoittaa ammattiosaston epäämään luottamusmieheltä luottamusmiessopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisen ja oikeudet, sekä suorittamaan uudet vaalit uuden luottamusmiehen valitsemiseksi.
- 16.3 Mahdolliset erimielisyydet näiden ohjeiden tulkinnoista ratkaisee liiton hallitus.

17 Ilmoitus luottamusmiehestä

- 17.1 Valituista luottamusmiehistä on ilmoitettava kirjallisesti, liiton hallituksen hyväksymää tapaa käyttäen, Sähköalojen ammattiliitto ry:lle ja työnantajalle.
- 17.2 Luottamusmiehelle valitusta varamiehestä on ilmoitettava työnantajalle aina kun hän toimii varsinaisen luottamusmiehen sijaisena.

SÄHKÖLIITTO

Enemmän voimaa yhdessä

Sähköliitto: Aleksanterinkatu 15, 33100 Tampere

Postiosoite: Sähköliitto, PL 747, 33101 Tampere

Järjestämis- ja järjestötyö: puh. 03 252 0600

Jäsenrekisteri ja jäsenpalvelut: puh. 03 252 0400

Työsuhde- ja työehtosopimusasiat: puh. 03 252 0700

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@sahkoliitto.fi

Edunvalvontaa koskevat asiat: edunvalvonta@sahkoliitto.fi

www.sahkoliitto.fi